

La llegenda

MARI VERU

Diu la tradició que una pesta horrible afectà la vila de Tossa, que els veïns varen veure's obligats a abandonar els empestats a llur trista sort i que havien de tapiar els carrers on hi havia focus d'infecció. D'això fa cinc-cents anys. No hi ha cap document escrit que ho verifiqui, ens hem de refiar de la tradició oral, dels goigs que es cantaven als sants o a la Mare de Déu i que donen com a data aproximada l'any 1400. Va ser precisament aquest any quan milers de pobles del sud d'Europa es veieren atacats per epi-dèmies, pestes i infeccions que els envaïen i acabaven amb la vida de llurs habitants. Així doncs,

és ben cert que l'origen del nostre vot fou amb motiu d'aquelles malures que afectaren no només la vila de Tossa, sinó moltíssimes viles més i que va cessar de causar víctimes quan li van demanar indulgència a Sant Sebastià.

També diu la tradició que, com que el nombre de víctimes augmentava sense parar, tots els que podien fugien deixant enrera llar i família, per tal de no empestar-se també. Fou el cas d'una dona que sortí a tota pressa de la vila i en el lloc que avui és conegut com a Creu de Mas Serra, o bé claudria dir Creu de Mà Esquerra, perquè es troba en aquesta posició

sortint de Tossa, i on fins fa poc hi havia una creu que fou reinstaurada l'any 1980, doncs en aquest lloc es trobà amb un jove que li preguntà de què fugia. Ella li ho explicà tot amb llàgrimes als ulls. Ell li va dir que se'n tornés i que els digués als habitants que la pesta era un càstig de Déu per la manca de fe i penitència a Sant Sebastià, que la imatge romania abandonada en un racó de l'església i que la devoció de la vila pel sant era quasi nul·la, al contrari del que havia estat anys enrera. També li recordà a la

No hi ha cap document escrit que verifiqui l'origen del Vot i ens hem de refiar de la tradició oral

dona que la protecció del sant era molt important per a Tossa, un poble de pescadors que es veuen sovint en perill per les inclemències del temps i de la mar. Sant Sebastià sempre els havia ajudat, intercedint per ells. Per últim li digué que pengessin un xai al cim d'una torre i que anessin cada any en processó a l'ermita de Sant Sebastià que més a prop quedés del costat del qual el xai es tornés negre, perquè d'aquell indret venia la pesta.

Les suposicions sobre la identitat d'aquest jove són múltiples, però la més acceptada és la que diu que aquest personatge no era altre que

Sant Sebastià. Les autoritats i la clerecia reunides van fer tot allò que el jove li digué a la dona: penjaren el xai de la torre d'Es Codolà, encara que hi ha qui diu que l'animal fou penjat a la torre de l'Homenatge. La pesta cessà i Tossa féu vot. Acordaren les autoritats i el poble reunit que cada any es faria visita en pelegrinatge a l'ermita de Sant Sebastià més propera a la vila i segons l'indret assenyalat pel xai. L'ermita en qüestió resultà ser la de Santa Coloma. En principi havia de ser tot el poble,

autoritats i clerecia inclosos, els que fessin la processó fins a Santa Coloma, però això era molt difícil de complir ja que els camins pel bosc eren molt dolents i podien ser sorpresos per

bandolers i trinxeraires. Així, més tard, quedà establert que un home de Tossa, vestit de pelegrí, aniria a peu cada any en representació de tot el poble a l'ermita de Sant Sebastià per poder complir la prometença feta al sant i fer-li ofrena de les almoines que s'havien acordat. També s'establí que el podrien acompanyar totes aquelles persones que ho desitgessin sense distinció d'edat ni de sexe. Així, des de llavors, en tota la seva història, el vot només s'ha interromput tres vegades, però aquests casos especials foren deguts a causes de força major i no fou una interrupció contínua i persistent. Foren els anys 1937, 1938